

Lausunto Ylä-Savon kuntien talous- ja henkilöstöhallinnon yhteistyöselvityksestä

khall 25.08.2025 § 134
6/00.04.01/2025

Valmistelija

Hallintojohtaja Jere Markkanen

Ylä-Savon kuntien pyöreä pöytä pyytää 22.5.2025 saapuneella lausuntopyynnöllä lausuntoa Ylä-Savon talous- ja henkilöstöpalvelujen organisoinnista annetuista etenemisvaihtoehdoista 31.8.2025 mennessä. Lausuntopyynnön pohjana on keväällä valmistunut Ylä-Savon kuntien talous- ja henkilöstöhallinnon yhteistyöselvitys.

Ylä-Savon kuntien pyörä on Pohjois-Savon maakunnan pohjoisosissa sijaitsevien kuntien (Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Pielavesi, Rautavaara, Sonkajärvi ja Vieremä) yhteistyöfoorumi, jossa alueen kunnat kokoontuvat keskustelemaan yhteisistä asioista ja kehittämään seudullista yhteistyötä. Pyöreässä pöydässä on selvitetty vuoden 2024 aikana kuntien erilaisia yhteistyömahdollisuuksia.

Pyöreän pöydän toimeksiannosta toteutettiin kuntien yhteistyömahdollisuuksia koskeva kysely, joka lähetettiin Iisalmen ja Kiuruveden kaupungeille sekä Keiteleen, Lapinlahden, Pielaveden, Rautavaaran, Sonkajärven ja Vieremän kunnille.

Kuntien kyselyssä esiintuoma ja keskusteluissa ilmennyt tahtotila on turvata osaavan, ammattitaitoisen ja sitoutuneen työvoiman saatavuus alueella sekä varautua mahdollisiin häiriötilanteisiin. Jatkuvuus kriittisissä talous- ja henkilöstöhallinnon toiminnoissa on tärkeää, jonka parempi turvaaminen yhdessä olisi mahdollisista. Taloushallinnon yhteistyön kehittämisen lisäksi keskusteluissa nousi esille tarve selvittää palvelujen järjestämisvaihtoehtoja myös henkilöstöhallinnon palvelujen osalta.

Yhteisten tapaamisten ja keskustelun pohjalta Iisalmi, Kiuruvesi, Lapinlahti, Pielavesi, Sonkajärvi, Vieremä ja Rautavaara päättivät toteuttaa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen järjestämiseen liittyvän selvityksen. Selvityksessä oli mukana myös kuntien omistama ja kunnille ICT-palveluja tuottava Savon ICT -Palvelut Oy.

Selvityksessä on tarkasteltu talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen nykytilaa sekä vaihtoehtoja yhteistyön tiivistämiseksi. Selvityksen on toteuttanut opinnäytetyönä kuntien toimeksiannosta Jyväskylän ammattikorkeakoulun tradenomiopiskelija, Iisalmen kaupungilta opintovapaalla oleva talouspäälikkö Tarja Säisä. Selvitys on valmistunut huhtikuussa 2025.

Selvityksessä on tarkasteltu Ylä-Savon alueen talous- ja henkilöstöhallinnon järjestämisvaihtoehtoja laaja-alaisesti. Selvityksen pohjana on ollut ajatus mahdollisesta yhteistyön tiivistämisestä, jolla pystyttäisiin vastaamaan myös pienten kuntien merkittäviin henkilösidonnoihin riskeihin talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden toteuttamisessa. Useissa kunnissa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluissa työskentelee vain yksittäisiä työntekijöitä, jolloin henkilösidonnan riski on tällä hetkellä merkittävä.

Selvityksessä on nostettu esiin kolme mahdollista etenemispolkua yhteistyön tiivistämiseksi: nykyisen Ylä-Savon Kymppi -yhteistyön tiivistäminen, vastuukuntamalli tai sidosyksikköratkaisu.

Talous- ja henkilöstöpalveluiden järjestämisvaihtoehtoja on lähtökohtaisesti useita. Palvelut voidaan tuottaa kunnan omina toimintoina, ulkoistettuina palveluna tai hoitaa palvelut lainsäädännön mahdollistamien kuntien välisten yhteistyövaihtoehtojen kautta. Järjestämisvaihtoehdoissa tulee huomioida voimassaoleva lainsäädäntö ja esimerkiksi mahdolliset hankintalain in-house -sääntelyyn tulevat muutokset. Sääntelyn muutokset saattavat esimerkiksi rajoittaa merkittävästi mahdollisuuksia järjestää palveluita kuntaomisteisen sidosyksikön kautta tai asettaa tiettyjä rajoituksia sidosyksiköiden toiminnalle ja laajuudelle.

Liitteet Tarja Säisän opinnäytetyö (selvitys talous- ja henkilöstöpalveluiden organisoinnista Ylä-Savon kunnissa).
Esitys talous- ja henkilöstöpalvelujen organisoinnista Ylä-Savon kunnissa.
Lausuntopyyntö 22.5.2025
Tiedote 27.5.2025.

Vaikutusten arviointi -

Esittelijä Kunnanjohtaja Mikko Kärnä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

lausua Ylä-Savon kuntien talous- ja henkilöstöhallinnon yhteistyöselvityksestä seuraavaa:

Rautavaaran kunta kiittää Iisalmen kaupunkia ja selvityksen laatija Tarja Säisää kattavasti laaditusta Ylä-Savon kuntien talous- ja henkilöstöhallinnon yhteistyöselvityksestä.

Lähtökohtaisesti Rautavaaran kunta on kiinnostunut yhteistyömahdollisuuksien kehittämisestä ja yhteistyön tiivistämisestä muun muassa palveluiden toteuttamiseen liittyvän varautumisen ja riskienhallinnan parantamiseksi. Mikäli yhteistyömahdollisuuksia lähdetään syventämään tai kokeilemaan, Rautavaaran kunta on mielellään mukana keskusteluissa yhteistyön tiivistämisestä.

Rautavaara näkee kuitenkin merkittäviä riskejä yhteistyön tiivistämisestä, ennen kuin hankintalainsäädännön uudistus on varmistunut ja sen vaikutukset kuntien sekä kuntaomisteisten sidosyksiköiden toimintoihin ovat kokonaisuudessaan tiedossa. Rautavaaran kunta toivookin, että yhteistyön kehittämisessä otetaan huomioon esimerkiksi sidosyksikkösääntelyn mahdolliset muutokset eikä yhteistyössä lähdetä etenemään, ennen kuin uudistuksen kokonaisvaikutukset ovat varmistuneet. Rautavaaran näkökulmasta tämä on tarpeellista myös sen vuoksi, että Ylä-Savon kuntien on mahdollisesti tarkasteltava uudelleen myös esimerkiksi ICT-palveluiden tai muiden sidosyksiköiltä hankittujen palvelukokonaisuuksien järjestämistä sääntelyyn kohdistuvien muutosten takia. Mikäli useisiin palveluihin kohdistuu samanaikaista muutostarvetta, palveluiden tarkastelusta yhtenä kokonaisuutena voidaan saada säästöjä tai muuta selvää synergiaetua.

Mikäli yhteistyömahdollisuuksien tiivistämistä lähdetään jatkoselvittämään tai kehittämään, Rautavaaran kunta on joka tapauksessa kiinnostunut olemaan mukana keskusteluissa. Mahdollisiin selvitys- tai hankeryhmiin Rautavaaran kunta nimeää edustajakseen hallintojohtajan ja varaedustajaksi kunnanjohtajan.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.